

Cultuuractieplan Cultuur verbindt 2021-2024

De opmaat van het Cultuuractieplan

Inleiding

Ondanks de donkere schaduw die de coronacrisis op de cultuursector werpt, zien wij gelukkig dat de Wageningse cultuursector veerkrachtig is. In een tijd waarin de samenleving veelal naar binnen gericht is, hebben we fantasie en verbeeldingskracht van kunst en cultuur nodig om onze horizon te verleggen. De culturele organisaties hebben alles omgegooid en aangepast op de corona samenleving en blijven actief om Wageningen zo veel mogelijk inspiratie te bieden. Onze cultuursector in Wageningen is klein en compact: wij kunnen ons dan ook niet veroorloven dat er gaten vallen. De noodmaatregelen alleen zijn niet genoeg, we moeten óók investeren in de toekomst van de sector. Het doel is een sterke cultuurgemeente, met een aanbod dat een afspiegeling is van de stad. Dit bereiken we -binnen de beperkingen die er zijn- samen met de instellingen en actieve makers in Wageningen. Gezamenlijk hebben zij veelbelovende plannen, die Wageningen verrijkt en de inwoners en bezoekers activeert en inspireert. Dit heeft de sector het afgelopen jaar al laten zien.

Wat vooraf ging

In maart 2019 is de aftrap gegeven voor dit cultuuractieplan. De gemeenteraad heeft toen richting gegeven aan het actieplan door input en aandachtspunten mee te geven aan de vier thema's: cultuureducatie, cultuur is van en voor iedereen, ruimtebehoefte en samenwerken. Deze thema's zijn opgesteld om sturing en overzicht te bieden aan de beleidsvoornemens en uitdagingen in het Coalitieprogramma 2018-2022. Er was geen reden tot het opstellen van een nieuwe cultuurnota, omdat de doelstellingen uit het cultuurbeleid 2014- 2016 in 2019 nog steeds overeind stonden. Het faillissement van 't Venster en het nieuwe cultuurbeleid van het rijk gaven echter aanleiding tot de behoefte om meer richting te kunnen geven. Aan de hand van de eerdergenoemde thema's is hier verder op ingespeeld. Daarbij is in 2019 ook €50.000 euro bezuinigd op het budget voor het cultuuractieplan, waardoor er aanpassingen moesten worden gedaan en prioriteiten moesten worden verlegd. De nadruk bij kunst en cultuur is daardoor komen te liggen op coördinatie, samenwerking en afstemming. Ook is ervoor gekozen om de resterende beschikbare middelen in te zetten op het thema cultuureducatie, om interesse in kunst en cultuur op te wekken bij jong en oud. Deze aanpassingen vroegen om een plan waarbij snel actie kon worden ondernomen. In maart 2020 was het cultuuractieplan af, maar toen kregen we te maken met de coronacrisis. Hierdoor verplaatste de prioriteit tijdelijk naar de noodsteun en directe ondersteuning voor de culturele sector in Wageningen. Ook waren de scholen gesloten waardoor we niet met de naschoolse cultuureducatie aan de slag konden. Doordat de focus kwam te liggen op het beantwoorden van vragen, het meedenken met organisaties en de lockdown, is het tot op vandaag onmogelijk geweest om uitvoering te geven aan het plan. De nieuwe aan te stellen naschoolse cultuurcoördinator vragen we om de gesprekken met de scholen op te pakken.

Levendigheid in de stad

Ondanks dat door de coronacrisis aan de ene kant vele projecten en activiteiten zijn uitgesteld en opgeschort, zijn aan de andere kant juist ook nieuwe initiatieven gestimuleerd. We hebben die zien ontplooiën en willen hierop voortborduren door deze een plek te geven in het cultuuractieplan. Hoe gaan we dit realiseren? Ten eerste flexibiliteit in beschikbare budgetten om nieuwe initiatieven te ondersteunen en mogelijk te maken. Ten tweede door het aanstellen van een naschoolse cultuurcoördinator om de verbinding tussen naschoolse- en binnenschoolse cultuureducatie op elkaar aan te laten sluiten. Ook zullen de ervaringen die zijn opgedaan tijdens de crisis worden meegegeven aan de nieuwe cultuurontwikkelaarsfunctie. De Junushoff en de bibliotheek hebben het initiatief genomen om deze nieuwe functie te financieren, waarbij de nadruk komt te liggen op het stimuleren van samenwerking en het voortouw nemen in het coördineren en realiseren van grote producties en activiteiten.

Stand van zaken

De coronacrisis heeft laten zien hoe belangrijk het is om de krachten in het culturele veld te bundelen. Een goede coördinatie om gezamenlijke projecten en activiteiten te realiseren is daarbij onmisbaar. Een mooi voorbeeld hiervan is de realisatie van het festival De Wageningse Cultuurzomer 2020. Een initiatief dat getuigt van lef en veerkracht. Een samenwerking waar diverse kunst- en cultuurdisciplines, organisaties en makers in korte tijd de handen ineen hebben geslagen om met een scala aan activiteiten reuring en levendigheid in de stad te realiseren. Daarnaast heeft de succesvolle Kindercultuurzomer in 2021 een vervolg gekregen in het initiatief Cultuur on Tour/De Cultuurcarroussel. In samenwerking met de Huizen van de Wijk en Thuis Wageningen heeft de binnenschoolse cultuurcoördinator een mooi divers aanbod ontwikkeld. Een aanbod dat niet per se op school hoeft plaats te vinden. De laagdrempelige naschoolse cultuuractiviteiten zijn daarin uitgebreid naar de doelgroep 12-18 jaar, zodat zij cultuur kunnen proeven en hun talent kunnen ontwikkelen. Een ander voorbeeld zijn de initiatieven van kunste-

naarscollectief Waterlanders, die onder de titel 'Kunstkruimels en Cultuurcroutons' diverse pop-up kunstwerken heeft gerealiseerd in de openbare ruimte. Denk hierbij aan het gedicht langs de dijk van de stadsdichter Ivanka de Ruyter, waarvan elke wandelaar coronaproof kon genieten. Een aantal voorbeelden van prachtige initiatieven die aansluiten op de thema's die het cultuuractieplan rijk is, zoals investeren in naschoolse cultuureducatie, samenwerking, maar bovenal cultuur is van en voor iedereen. Kortom er kan worden gezegd dat met deze ontwikkelingen de richting en de wens van de gemeenteraad kan worden bevestigd. De thema's zijn namelijk alleen maar relevanter en urgenter geworden en in een stroomversnelling geraakt om daar actie op te ondernemen. Het cultuuractieplan biedt juist dan ook nu perspectief voor de Wageningse cultuursector.

Op weg naar herstel & toekomstperspectief

We willen inzetten op 'compenseren' en 'stimuleren' en werken aan de realisatie van tijdelijke en structurele maatregelen. Allereerst zullen we de tijdelijke eigen maatregelen en noodsteunregelingen die worden aangeboden door het Rijk en de provincie compenseren. Daarnaast willen de focus leggen op 'stimuleren', door in te zetten op het tijdelijke impuls(helstel)programma van de provincie Gelderland. De coronacrisis heeft vanuit de provincie mogelijkheden geboden om met de collega-gemeenten uit de regio Foodvalley een voorstel te doen voor een vierjarig provinciaal herstelprogramma. Het doel van dit programma is dat de provinciale middelen innovatieve projecten gaan ondersteunen die samenwerking bevorderen en voor reuring en levendigheid gaan zorgen in de provincie en regio. We streven ernaar om dit impulsprogramma in het najaar van 2021 in te richten.

Tevens zijn we in januari 2021 samen met de stedelijke cultuurregio Ede-Wageningen gestart met het ontwikkelen van een nieuwe toekomstige cultuurvisie als verdieping op de visie uit 2018. Het doel is om met deze visie gerichter input te geven aan de investeringsagenda Foodvalley 2030. De bovengenoemde herstelgelden en cultuurvisie Ede-Wageningen zijn geen onderdeel van het cultuuractieplan, maar zij kunnen elkaar de komende vier jaar wel versterken. Zo zou de cultuurontwikkelaar bijvoorbeeld via de provinciale herstelgelden meer kunnen realiseren voor de cultuur in Wageningen. We streven ernaar om voor de komende vier jaar middelen beschikbaar te stellen om toegekende subsidies uit dit impulsprogramma en initiatieven voor projecten te matchen door middel van een programmabudget.

Maar bovenal gaan we de Wageningse cultuursector structureel stimuleren door middel van ons eigen cultuuractieplan. Het doel is om met dit plan op basis van de vier thema's de beschikbare gemeentelijke middelen zo optimaal mogelijk te investeren in en snel te laten stromen naar het Wageningse culturele veld. De nadruk zal hierbij liggen op het geven van een extra impuls aan cultuureducatie. Het plan sluit nauw aan op de landelijke en provinciale ontwikkelingen om naast noodhulp om te overleven, ook het investeren in de toekomst mogelijk te maken. Zo werken we aan een wendbare en weerbare culturele en creatieve sector. Zo geeft Wageningen de cultuursector ruimte en vertrouwen om nieuwe initiatieven en samenwerkingsvormen te ontwikkelen. Het is van belang dat de reeds ingezette energie een verdieping en vervolg krijgt. Dit is een aftrap naar meer.

Waar werken we naar toe?

Na besluitvorming beginnen we aan een periode met veelbelovende acties en ambities die samen met de sector worden ontwikkeld en uitgevoerd. Deze periode gaat tegelijkertijd ook gepaard met de nodige onzekerheden. Dit kan betekenen dat pilots pas starten als de coronamaatregelen het toelaten. Daarom willen we er de komende periode alles aan doen om de cultuursector met dit plan in beweging en in stand te houden. We zien uit naar samenwerking waar verdieping wordt gezocht en naar het elkaar wegwijzen maken in de kunst en cultuur van Wageningen en (boven)regionaal. Bovenal willen we gebruik maken van elkaars ideeën, suggesties, bevologenheid, ruimten, passie en de talenten die Wageningen rijk is. Dat is er namelijk volop. Het cultuuractieplan hebben we in de laatste fase nog een keer met de belangrijkste stakeholders gedeeld. Het uitgangspunt is om de energie vast te houden voor de levendige culturele toekomst van Wageningen. Kortom: cultuur in actie voor verbinding!

Inhoudsopgave

Cultuuractieplan: Cultuur verbindt

Inleiding

Cultuuractieplan

Proces en financiën

Impact coronamaatregelen

Leeswijzer

Thema 1: Cultuureducatie

Thema 2: Cultuur is van en voor iedereen

Thema 3: Ruimtegebruik

Thema 4: Samenwerking

Begroting

Cultuuractieplan: Cultuur verbindt

Inleiding

Cultuur verbindt en verrijkt, inspireert, doet de waarneming prikkelen en zet mensen actief of passief in beweging ongeacht hun culturele achtergrond. Het spreekt dus voor zich dat een gemeente als Wageningen zich inzet om die ervaring toegankelijk te maken voor al haar inwoners. Dat levert plezier op en creativiteit, maar ook samenwerking en nieuwsgierigheid. De behoefte om samen te werken, te delen en te verbinden, is nog nooit zo groot geweest. De creativiteit is onmisbaar voor de vorming van toekomstige generaties en stimuleert vindingrijkheid, een kritische houding en verbeeldingskracht. Cultuur is voor iedereen en door iedereen, want alleen samen kunnen we cultuur laten verbinden. Cultuur leeft en bruist in Wageningen. Wageningen geniet nationaal en internationaal bekendheid als City of Life Sciences en Stad der Bevrijding!

Wageningen is vol van cultuur. Cultuur is een belangrijke pijler die bijdraagt aan een bruisende en vitale stad en zorgt voor een aantrekkelijk woon- en werkklimaat. We beschouwen het culturele speelveld als een rijk landschap van cultuuraanbieders en makers. Van de bblthk, Theater Junushoff, Bevrijdingsfestival, popupop, filmtheaters, De Casteelse Poort, Het Depot en nog veel meer. Dat is iets om trots op te zijn en om zorgvuldig mee om te gaan. Die hoeveelheid aan enthousiasme, initiatieven en betrokkenheid leiden ertoe dat de gemeente efficiënt moet omgaan met de voor dit beleidsterrein beschikbare middelen. Zo kan de culturele inzet en rijkdom van Wageningen voor de inwoners optimaal worden bediend en gestimuleerd.

Het college vindt het belangrijk om hierop in te spelen. In het Cultuurbeleid 2014 en verder 'Samen werken aan Cultuur' is besloten dat het voor de ontwikkeling van Wageningen belangrijk is om de positie van kunst en cultuur in de stad te steunen en te versterken. Daarnaast is het van belang om gelijke kansen aan iedere inwoner van Wageningen te bieden zodat zij actief of passief deel kunnen nemen aan kunst en cultuur. We wilden geen nieuwe cultuurnota, want de doelstellingen uit 2014 stonden in 2019 nog steeds overeind. Het faillissement van 't Venster en het nieuwe cultuurbeleid van het Rijk gaven echter aanleiding tot de behoefte om meer richting te kunnen geven op een aantal thema's door hierop in te spelen. Deze ontwikkelingen bieden kansen en mogelijkheden voor nieuwe initiatieven, samenwerking en verbinding. Dit vroeg om een plan om tot snelle actie over te gaan. Het is belangrijk om het belang van het bereik van kunst en cultuur te vergroten, door met name in te zetten op de basis: cultuureducatie voor kinderen en jongeren in Wageningen.

Hierin biedt de basisschool, buitenschoolse opvang (bso) of als mogelijk alternatief de Huizen van de Wijk een rijke leeromgeving, met naschooltijd een curriculum met een brede aandacht voor diverse disciplines, zoals theater, dans, muziek en beeldende kunst. Daar kunnen kinderen op jonge leeftijd van alles 'proeven' en uitproberen. Interesses en talenten kunnen zo op allerlei gebieden worden ontdekt en ontwikkeld.

In het voorjaar van 2019 hebben we richting gegeven aan het cultuuractieplan door vier thema's uit te werken. Deze thema's zijn:

1. Cultuureducatie
2. Cultuur is van en voor iedereen
3. Ruimtebehoefte
4. Samenwerken

Cultuuractieplan

Het cultuuractieplan (CAP) dient ervoor om een concrete vertaalslag te maken van de uitdagingen en beleidsvoornemens in het coalitieprogramma 2018-2022. Doel is om de positie van kunst en cultuur te versterken en ondersteunen. Dit doel is actueler dan ooit gezien de impact van de coronacrisis. Om richting te geven, is ingezet op de bovengenoemde vier thema's. Door de bezuiniging van 50.000 euro in 2019 is de nadruk komen te liggen op cultuureducatie voor kinderen en jongeren als hoogste prioriteit. Met dit plan sluiten wij aan bij de wensen en behoeften van het culturele veld en alle betrokken partners die bijdragen en vormgeven aan de identiteit van de stad Wageningen.

In het participatieproces van april 2019 tot en met februari 2020 zijn themabijeenkomsten georganiseerd met Wageningse culturele instellingen, lokale makers en aanbieders. Uit de gesprekken van deze bijeenkomsten zijn ideeën en suggesties naar voren gekomen met betrekking tot de invulling en realisatie van dit plan. In dit participatieproces zijn de wens en behoefte naar voren kwam om hier gezamenlijk aan te werken en meerwaarde aan te geven. Deze input is in het plan verwerkt en vertaald naar maat-

regelen en acties. Het cultuuractieplan als resultaat van het participatieproces, verwoordt de doelen waar het gemeentebestuur de komende jaren aan wil werken. De tekst van dit plan geeft kaders aan, maar de verdere verdieping en uitvoering zal komend jaar in samenwerking met het culturele veld en de partners in de stad vormgegeven en uitgewerkt worden.

Proces en financiën

In 2020 hebben we ervoor gekozen om het budget dat in de begroting was opgenomen voor de acties uit het cultuuractieplan voor dat jaar in te zetten voor de noodmaatregelen die op de korte termijn nodig waren voor de cultuursector. Daarnaast is in een eerdere periode bij gemeentelijke begrotingsombuigingen, die noodzakelijk waren voor begroting 2020-2023, een deel van het budget voor het cultuuractieplan bijgesteld. Dit heeft als gevolg dat in 2019 een switch is gemaakt en prioriteiten moesten worden gesteld, waarbij de nadruk bij kunst en cultuur meer is komen te liggen op coördinatie, samenwerking en afstemming. Tevens is gekozen om de resterende beschikbare middelen in te zetten op het thema cultuureducatie om van jong tot oud interesse te ontwikkelen voor kunst en cultuur.

Impact coronamaatregelen

De coronacrisis heeft een grote impact op de culturele en creatieve sector. Aan de positieve kant zorgt corona voor een herwaardering van cultuur. Het is echter onzeker hoe lang, ook afhankelijk van het vaccinatieplan, de anderhalve meter regel nodig is en welke gevolgen het heeft op de sector op korte en lange termijn. Door de coronacrisis in 2020 verplaatste de prioriteit tijdelijk naar de noodsteun en directe ondersteuning voor de culturele sector in Wageningen. Ook waren de scholen gesloten waardoor we niet met de naschoolse cultuureducatie aan de slag konden. Doordat de focus kwam te liggen op het beantwoorden van vragen, het meedenken met organisaties en de lockdown, is het tot op vandaag onmogelijk geweest om uitvoering te geven aan het plan. Om geen uitstel op te lopen is besloten om in de komende uitwerkings- en uitvoeringsperiode van het cultuuractieplan pilots, evaluatiemomenten, wendbaarheid en flexibiliteit in te bouwen. De nieuwe aan te stellen naschoolse cultuurcoördinator vragen we om de gesprekken met onder andere de scholen op te pakken. Door de periode van crisis zijn de vastgestelde thema's voor dit plan, zoals samenwerking en ruimtegebruik alleen maar relevanter en urgenter geworden. Denk hierbij aan de koren en orkesten die wegens de anderhalve meter grotere goed geventileerde oefenruimten nodig hebben en zoeken. Een intensivering van samenwerking van kunst- en cultuurinstellingen op lokaal niveau is een ander bijkomend resultaat aan deze ontwikkelingen. De coronacrisis heeft de krachten in de cultuursector laten bundelen, zoals het festival De Wageningse Cultuurzomer dit in 2020 heeft laten zien.

Leeswijzer

In dit cultuuractieplan beschrijven we op compacte wijze wat de doelen zijn. Ieder thema heeft dezelfde opbouw. Allereerst beschrijven we wat we willen bereiken. Vervolgens wordt beschreven hoe we dat willen doen en maken we zichtbaar welke middelen voor een thema en bijbehorende acties/ projecten beschikbaar zijn. Aan het eind van het plan is op hoofdlijnen een financiële samenvatting opgenomen met de kosten per kalenderjaar.

Thema 1: Cultuureducatie

Cultuur wordt steeds meer gezien als aanjager van positieve gezondheidseffecten, een gezonde leefstijl en sociale samenhang. We zijn van mening dat we hier niet vroeg genoeg mee kunnen beginnen. Alle kinderen zouden vroeg in aanraking moeten komen met kunst en cultuur. We willen met cultuur inzetten op een zo optimaal mogelijke ontdekking en ontwikkeling van creatief talent. Zo wordt kunst en cultuur in Wageningen vanzelfsprekend. Daarnaast dragen de initiatieven op scholen, amateurkunstverenigingen en diverse aanbieders in Wageningen overduidelijk bij aan de leefbaarheid en activiteiten voor kinderen, jongeren, maar ook voor volwassenen en ouderen. Zij zorgen in Wageningen voor ontmoeting en verbinding tussen mensen met verschillende levens en achtergronden en dragen bij aan een levendig cultuurklimaat.

Wat willen we bereiken?

We willen alle inwoners van Wageningen van jong tot oud de kans geven om hun culturele interesse en te vergroten en te ontwikkelen, zodat hun talenten ontdekt, gestimuleerd en doorontwikkeld kunnen worden. Daarnaast kan er plezier worden beleefd aan cultuurbeoefening, wat op zowel passieve als actieve wijze bijdraagt aan de sociale samenhang in Wageningen met de nadruk op een doorlopende leerlijn cultuureducatie voor kinderen en jongeren.

We hebben deze ambitie vertaald in acht uitgangspunten:

1. De basisschool en de Huizen van de Wijk zijn de ideale locaties om kennis te maken met cultuur. De verbeelding wordt gestimuleerd en cultuurbeoefening heeft een positieve invloed op de ont-

wikkeling van het brein van het kind. Leerlingen maken kennis met bijvoorbeeld kunst en cultuur door (kennismakings-)lessen die in de klas plaatsvinden. Vervolgens kunnen leerlingen die dat willen, zich na schooltijd verder bekwamen in bijvoorbeeld het bespelen van een instrument. Het kan een opmaat zijn naar bijvoorbeeld een lidmaatschap bij een muziekvereniging, wanneer kinderen deelnemen aan laagdrempelige lessen en activiteiten met brede aandacht voor drama, muziek, dans en beeldende kunst.

2. Naschoolse cultuureducatie heeft nog geen vanzelfsprekende directe relatie en afstemming met binnenschoolse cultuureducatie (en andersom). Dit heeft te maken met het ontbreken van synergie tussen deze twee vormen van cultuureducatie. De gemeente wil met dit plan een nauwere aansluiting en afstemming faciliteren tussen binnen- en naschools leren.
3. Een school in de wijk en de Huizen van de Wijk worden gezien als laagdrempelig toegankelijk voor wijkbewoners, ouders en kinderen. De gemeente wil daarom het gebruik van schoolgebouwen en de Huizen van de Wijk als locaties voor naschoolse cultuureducatie in Wageningen stimuleren.
4. Idealiter zou elke Wageninger in de eigen gemeente zijn of haar talenten moeten kunnen ontdekken en ontwikkelen. Als er een leemte ontstaat of wanneer er aansluiting ontbreekt in het aanbod van cultuureducatie, worden aanbieders, instellingen en makers zelf uitgedaagd om aanbod voor Wageningen te financieren en te ontwikkelen in het kader van cultureel ondernemerschap. Dit kunnen zij bijvoorbeeld doen door te zoeken naar lokale, regionale maar ook landelijke partijen voor samenwerking.
5. Een muziekinstrument leren bespelen vraagt om oefening en geduld. Maar leren wordt leuker als je samen met anderen speelt, oefent en podiumervaring opdoet. Door samen te spelen leer je luisteren, improviseren, reflecteren en ontwikkel je een beter gehoor. Bovendien is het leren bespelen van een instrument gezelliger samen dan alleen. De gemeente wil bijvoorbeeld stimuleren dat kinderen en jongeren in Wageningen deze ervaring kunnen opdoen en kunnen spelen in een orkest, ensemble of band. Het doel hiervan is het samen muziek kunnen maken en dit ook te bevorderen. Dit geldt ook voor andere kunst- en cultuurdisciplines, zoals theater, dans, beeldende kunst.
6. Het aanbod aan cultuureducatie is niet overzichtelijk ontsloten in Wageningen. Na het faillissement van 't Venster in 2017 zijn nieuwe spelers opgestaan die muzieklessen aanbieden, zoals Muziekschool Oost, CCW De Steck en Ritmiek. Deze aanbieders zijn een aanvulling op het reeds bestaande aanbod. Naar aanleiding van het onderzoek van Lookman Erfgoed en Educatie (2019, zie bijlage) is echter geconstateerd dat het aanbod van/in cultuureducatie niet optimaal wordt ontsloten en zichtbaar is. Op basis daarvan willen we dat inwoners gebruik kunnen maken van een eenvoudig (digitaal) overzicht van het actuele aanbod op het gebied van cultuureducatie, waarop zij geïnformeerd kunnen worden over activiteiten en lessen waar zij zich voor kunnen inschrijven of waaraan zij kunnen deelnemen.
7. De gemeente stimuleert dat inwoners, en jongeren in het bijzonder, ontdekken wat de mogelijkheden zijn op het gebied van cultuureducatie en kunst en cultuur. We scheppen ruimte voor een jaarlijks Wagenings project dat de verschillende disciplines voor inwoners ontsluit, die ook zichtbaar maakt en het uiteindelijke doel heeft om te inspireren, aan te spreken en te enthousiasmeren.
8. Het stimuleren van een levendige omgeving waar kunstenaars, makers, professionals en vakdocenten elkaar kunnen ontmoeten en kennis en informatie kunnen delen. De gemeente neemt als opmaat het initiatief om eenmalig een meet-up te organiseren en nodigt de deelnemers uit -als hieraan behoefte is- om bijvoorbeeld jaarlijks een netwerkbijeenkomst in het culturele speelveld te waarborgen en continueren. Dit kan bijvoorbeeld worden georganiseerd door de naschoolse cultuurcoördinator.

Hoe gaan we dat doen?

Naschoolse cultuurcoördinator

De gemeente stelt budget beschikbaar voor een naschoolse cultuurcoördinator. Deze functie sluit mooi aan op een van de doelstellingen van de bibliotheek: een leven lang leren. We vinden het daarom passend dat deze functie wordt ondergebracht bij de bibliotheek. Met deze coördinatorfunctie willen we verbinding en afstemming tussen en met de scholen, Huizen van de Wijk, kinderopvang en aanbieders van cultuureducatie realiseren én zo zorgen voor een optimale aansluiting tussen binnen- en naschools leren. Hierbij werken we samen met zowel ZZP-ers als dans en muziekscholen, zoals Muziekschool Oost, CCW De Steck en Ritmiek. Een belangrijk onderdeel van deze functie is het coördineren van naschools cultuuronderwijs op school en in de buurt (zie thema 2: Cultuur is van en voor iedereen). De coördinator draagt zorg dat de juiste partijen worden gekoppeld voor het realiseren van samenspel, groepslessen, een breed aanbod van lessen en de optimale gebruikmaking van beschikbare (school)ruimtes. Maar bovenal zorgt de coördinator samen met de partijen uit de stad voor kwalitatieve en goed bereikbare kunst- en cultuureducatie in de gemeente. Daarbij zien we ook een taak weggelegd voor de gezamenlijke promotie van het aanbod. Met name om het aanbod actief via een centraal punt te ontsluiten en onder de aandacht te brengen. De sleutel naar succes van de functie van de coördinator ligt in goed luisteren naar de vraag, de kansen en de mogelijkheden van inwoners, onderwijs, kinderopvang en aanbieders en deze daarna te vertalen naar de praktijk. Maar ook af te stemmen met de

binnenschoolse cultuurcoördinator en de cultuurontwikkelaar (zie thema 4: Samenwerking) als meerwaarde en versterking van het zichtbaar maken van het aanbod. Om de weg voor deze functie goed in te richten, beogen we in de eerste periode deze functie fulltime aan te stellen om de basis en voorbereidingen voor deze functie te kunnen treffen. De voorkeur gaat uit naar een ZZP-constructie overeenkomstig de opdracht van de functie binnenschoolse cultuurcoördinator.

Naschools aanbod op school in groepsverband

Het cultuuractieplan draagt zorg dat alle kinderen in aanraking komen en kennismaken met kunst en cultuur op de eigen basisschool, een locatie in directe nabijheid zoals een buitenschoolse opvang (bso) of Huis van de Wijk. De formele kunst en cultuur onderwijstijd vindt het culturele veld voor kinderen en jongeren beperkt. Daarom vindt men het van belang om na schooltijd de binnen het curriculum gelegde basis op zoveel mogelijk manieren te kunnen ontwikkelen, zodat kinderen hun creatieve talenten optimaal kunnen ontdekken, uiten én kunnen laten zien wat ze kunnen. Als kinderen kunst en cultuur ontdekken gaat er een wereld voor ze open. Leerlingen kunnen na schooltijd lessen volgen van (externe) aanbieders, die gebruik maken van locaties op de school, bso of Huis van de Wijk. Vanuit het kennismaken onder schooltijd kunnen kinderen hier hun ervaringen verbreden en verdiepen. Het naschools aanbod sluit waar mogelijk aan op het huidige binnenschoolse Kunstmenu en betreft lessen in groepsverband (bijvoorbeeld minimaal vijf leerlingen). Om het voor alle ouders en verzorgers toegankelijk te houden, is de bijdrage voor deze lessen inkomensafhankelijk. Dit houdt in dat de hogere inkomens de kostprijs of net iets meer betalen en lagere inkomens gebruik kunnen maken van een gereduceerd tarief. Voor het mogelijk maken van dit inkomensafhankelijk tarief stelt de gemeente een bijdrage beschikbaar. Om aanspraak te kunnen maken op deze bijdrage geldt dit voor lessen die in groepsverband worden gegeven. Dit wordt in de pilotfase verder uitgewerkt door de naschoolse cultuurcoördinator. Met daarbij aandacht voor het inzetten op een goede en actieve promotie waarmee de doelgroep wordt bereikt en de wijze van aanschaf van materiaal en instrumenten.

Leren bespelen instrument in klein groepsverband

Wanneer kinderen en jongeren interesse hebben in muzikles dan zijn er meerdere mogelijkheden. Misschien past priv es goed, waarbij de geïnteresseerde  en op  en met een docent aan de slag gaat om de techniek te leren. Het kan echter ook prettiger zijn om samen te spelen, bijvoorbeeld omdat de muziek dan dynamischer klinkt, deelnemers van elkaar leren en het leuk hebben samen. Tegelijkertijd zijn groepslessen ook goedkoper. De coördinator stimuleert aanbieders om naast individueel aanbod ook lessen in groepsverband aan te bieden.

Leemtes in het aanbod

Uit de inventarisatie van het onderzoek van Lookman Erfgoed en Educatie (2019, zie bijlage), wordt duidelijk dat er hiaten zitten in het culturele aanbod voor kinderen/jongeren in Wageningen, gekoppeld aan talentontwikkeling. Voor kinderen tussen de 4 en 18 jaar is er minder keuze voor theater/musical en activiteiten als tekenen/schilderen. De rol van de coördinator is om deze leemtes te constateren en met culturele aanbieders en betrokkenen te kijken naar een gezamenlijke oplossing. Hierbij is het uitgangspunt dat aanbieders onderzoeken of er kansen zijn en hoe deze ongesubsidieerd kunnen worden aangeboden en gefinancierd.

Op school en in de wijk

Een school in de wijk is de hartslagader, het middelpunt en wordt gezien als laagdrempelig en toegankelijk voor wijkbewoners, ouders en kinderen. De gemeente wil het gebruik van schoolgebouwen daarom voor (naschoolse) cultuureducatie stimuleren. Hiervoor is echter maatwerk nodig. Er wordt uitgegaan van de visies van de schoolbesturen en de flexibele mogelijkheden die de gebouwen kunnen bieden. Bij nieuwbouw wordt gekeken naar de kansen en het maken van slimme toekomstige combinaties voor diverse functies en disciplines. Binnen het thema ruimtegebruik van dit actieplan worden onder andere middelen beschikbaar gesteld voor het maken van aanpassingen in ruimtes voor kunst- en cultuuruitingen in scholen.

Innovatief project

Tijdens de gesprekken en afstemming voor het gezamenlijk vormgeven van het cultuuractieplan, hebben aanbieders uit het culturele veld aangegeven dat zij graag inwoners en kinderen laagdrempelig kennis willen laten maken met zo veel mogelijke kunst- en cultuurdisciplines. Zij zien daarin ook mogelijkheden voor samenwerking en uitwisseling tussen de disciplines en makers. Eén van de ideeën is bijvoorbeeld een 'overval' van een school of buitenschoolse opvang (bso), waarbij kunstenaars verschillende maakplekken en ateliers realiseren tijdens bijvoorbeeld een vakantie. Tevens laat een innovatieproject voor en door jongeren zien hoe goed het werkt als ze zelf eigenaar zijn van het proces en kunnen 'mee-maken' in plaats van meemaken. Dit betekent co-creatie en het creëren van interesse en draagvlak. Een ander idee is een start van het cultuureducatieseizoen, zoals de schoolsportolympiade voor de sport. De cultuurcoördinator heeft als opdracht om samen te werken met het veld om deze ideeën te vertalen naar concrete activiteiten. Het uitgangspunt is dat de activiteit aantoonbaar een meerwaarde heeft, in-

novatief is en een aanvulling is op het bestaande aanbod. We stellen hier een werkbudget voor beschikbaar.

Meet-up

Docenten geven aan dat zij graag willen kennismaken met andere aanbieders van cultuureducatie uit het veld in de gemeente en ideeën willen uitwisselen. Het opbouwen van een netwerk ondersteunt bij het uitwisselen van competenties, geeft toegang tot elkaars circuit van vakgenoten en biedt elkaar support. Tevens kan dit ook werkgelegenheid creëren door mogelijke cross-over projecten. De gemeente wil in samenwerking met aanbieders als opmaat een eenmalige inspiratiebijeenkomst/netwerkkonferentie organiseren. Het doel hiervan is dat de sector afhankelijk van wensen, behoeften en urgentie dit vervolgens jaarlijks continueert en het belang inziet van een netwerkafstemming voor een duurzame toekomstige Wageningse cultuureducatie. Dit kan, indien succesvol, ook toegankelijk worden gemaakt voor andere geïnteresseerde stakeholders uit de stad om bijvoorbeeld gezamenlijk door middel van kunst en cultuur maatschappelijke problematieken op te pakken, zoals eenzaamheid, vergrijzing, opvang vluchtelingen, afval en verbeteren leefbaarheid.

Promotie platform voor aanbod

We willen streven naar het presenteren van het complete aanbod van kunst- en cultuuractiviteiten in de stad. Ook het gehele aanbod van cultuureducatie (lessen, cursussen en activiteiten) worden hierin opgenomen. Dit moet resulteren in een compleet overzicht van het kunst en culturaanbod in Wageningen. Het doel is om op deze wijze geïnteresseerden te bereiken, aan te spreken en te verleiden om aan een activiteit of cursus deel te nemen. Omdat we de informatievoorziening voor de inwoners van belang vinden, willen we voor de ontwikkeling van een platform middelen beschikbaar stellen. Op termijn wordt ook gekeken naar de mogelijkheden van het platform voor afstemming en integratie met het naschoolse aanbod van sportactiviteiten. Het platform kan dit zichtbaar maken en streeft er bijvoorbeeld naar om dit aanbod onder de aandacht te brengen bij alle inwoners. Het succes van een promotie platform is afhankelijk van een actieve promotor en content manager, die zorgt dat de informatie up-to-date blijft en de website op tijd wordt vernieuwd en aangepast (bijv. door promoten op meet-ups). Hier zien wij een actieve rol en inzet voor de binnen- en naschoolse cultuurcoördinator en cultuurontwikkelaar. Met name om het aanbod actief via een centraal punt te ontsluiten en onder de aandacht te brengen.

Wat gaat het kosten?

Cultuureducatie	2021	2022	2023	2024
Naschoolse cultuurcoördinator <i>2021 1 fte</i> <i>2022-2024 0,7 fte</i>	65.000	50.000	50.000	50.000
Werkbudget naschoolse cultuurcoördinator	25.000	25.000	25.000	25.000
Lessenreeksen, gereduceerd kosten	5.000	15.000	15.000	15.000
Promotie platform voor aanbod	25.000	15.500	8.000	8.000
Netwerkmoment, pilots en evaluatiemomenten		5.000	5.000	5.000
Totaal	120.000	110.500	103.000	103.000

Thema 2: Cultuur is van en voor iedereen

Cultuur is van en voor iedereen, ongeacht de plek waar je in Wageningen woont. Ook zou het niet uit moeten maken uit welk gezin je komt, welke culturele achtergrond of opleiding je hebt en of je een beperking hebt. Cultuureducatie en cultuurparticipatie zijn belangrijk voor de persoonlijke ontwikkeling en de creativiteit. Dat geldt voor alle leeftijden. Daarom stimuleren we de cultuurdeelname en cultuurparticipatie in Wageningen op verschillende manieren. We werken aan een cultuursector die relevant en toegankelijk is voor iedereen door bewoners te bereiken en te betrekken waar cultuur niet vanzelfsprekend voor is. Zoals kinderen en jongeren in achterstandsposities die actief mee moeten kunnen doen aan kunst en cultuur. Bijvoorbeeld door de gezamenlijke muzieklessen voor kinderen mogelijk te maken in groepsverband en aanvullend op individuele lessen. Daarnaast zou ook gericht rekening worden gehouden met kwetsbare en specifieke doelgroepen bij het ontwikkelen van kunst en cultuuractiviteiten en projecten.

Wat willen we bereiken?

We willen bijdragen aan de kwaliteit van ieders bestaan, door culturele en creatieve ontwikkeling voor iedereen mogelijk te maken. Samen met partners werken we aan verbreding en verdieping van cultuur-educatie en -participatie en aan een sterke en open cultuursector in Wageningen. We vinden het belangrijk dat alle kinderen, jongeren, ouderen en kwetsbare inwoners in onze gemeente de ruimte krijgen om hun talent(en) te ontdekken en ontwikkelen. Door het initiëren en organiseren van groepsgerichte lessen dichtbij huis, uitgevoerd door professionals waarmee de deelnemers zich kunnen identificeren, ontstaat kennismaking, participatie, enthousiasme en meer betrokkenheid met cultuur. Daarnaast willen we kwetsbare bewoners betrekken die niet in de gelegenheid worden gesteld om deel te nemen en kennis te maken met kunst en cultuur.

Wat gaan we doen?

Binnen dit thema kijken we naar dwarsverbanden die te leggen zijn met acties in samenhang met de andere thema's en gemeentelijk beleid. Met als doel om zo cultuurdeelname van zoveel mogelijk verschillende inwoners te stimuleren.

Actieagenda armoede

Inwoners van de gemeente Wageningen met een minimuminkomen kunnen met het 'Ik doe mee'-fonds per volwassene tot € 150,- per jaar vergoed krijgen voor het gebruik van diverse voorzieningen. Per kind is dat tot € 250,- per jaar. Deze regeling zorgt ervoor dat veel kinderen kunnen deelnemen aan buitenschoolse activiteiten en dat ook volwassenen kunnen participeren aan kunst en cultuur. Binnen het project herijking Armoedebelief wordt in 2021 gekeken naar het effectiever en efficiënter inzetten van het huidige instrumentarium. De middelen van het fonds gaan met name op aan zwem- en sportlessen. Voor een van de regelingen, van het 'Ik doe mee'-fonds, zal worden gekeken op welke wijze voldoende aandacht kan worden gegeneerd om te participeren aan kunst en cultuur, zowel door volwassenen als kinderen.

Cultuureducatie in groepsverband dichtbij en betaalbaar

Een samenwerking tussen scholen en bso's met de culturele Wageningse partijen zorgt ervoor dat kinderen optimaal de kans krijgen om het plezier van cultuur te ervaren en te ontdekken waar hun talenten liggen. Kinderen zouden dicht bij huis terecht moeten kunnen voor naschoolse activiteiten. Regelmatig moeten ouders hen nog naar een andere wijk brengen voor een les. Voor het naschoolse aanbod in groepsverband (zoals uitgewerkt in het thema 1 cultuureducatie) wordt een inkomensafhankelijke bijdrage gevraagd. Het mogelijk maken van een inkomensafhankelijke vergoeding stellen we vanuit het cultuuractieplanbudget een bijdrage beschikbaar die boven op de beschikbare middelen van het 'Ik doe mee'-fonds komen. Om deze bijdrage mogelijk te maken kan dit alleen als de lessen in groepsverband worden gegeven. Zo wordt en is cultuur voor iedereen bereikbaar en betaalbaar. In de pilotfase wordt dit verder uitgewerkt door de naschoolse cultuurcoördinator.

Cultuurontwikkelaar

De cultuurontwikkelaar (zie uitwerking Thema 4 'Samenwerking') krijgt de opdracht, met daarbij een passend werkbudget, om tweejaarlijks een thema op te pakken met het uitgangspunt om samenwerking en synergie te stimuleren onder en tussen Wageningse culturele instellingen en makers. Bovenal borgt de cultuurontwikkelaar continuïteit in de sector. De invulling van deze thema's dienen voor alle inwoners van de stad te zijn en/of over hen te gaan. Hierbij wordt onder andere gedacht aan het betrekken van kwetsbare inwoners, zoals ouderen, mensen met een lage sociaaleconomische status of mensen met verschillende culturele achtergronden. Het doel hiervan is samenwerking met de betrokken partijen in beweging zetten en die duurzaam te continueren. Uitgangspunt is dat Wageningse organisatorisch en creatief talent hier actief bij wordt betrokken.

Wat gaat het kosten?

Cultuur is van en voor iedereen				
	2021	2022	2023	2024
Werkbudget specifieke projecten cultuurontwikkelaar	20.000	25.000	25.000	25.000
Totaal	20.000	25.000	25.000	25.000

Thema 3: Ruimtegebruik

Met de beschikbare structurele middelen voor cultuur worden de lokale cultuurorganisaties met subsidie ondersteund, wordt geprogrammeerd op (evenementen)locaties én worden gebouwen onderhouden. We dragen eraan bij dat er goede cultuurvoorzieningen zijn. We stimuleren samenwerking om verenigingen en stichtingen, makers en aanbieders onderling te activeren om kennis en kunde te delen. Bovendien wordt gebruik gemaakt van elkaars bestaande stenen, die zo goed mogelijk moeten worden aangepast aan de ruimtebehoefte en -vraag.

Wat willen we bereiken?

We streven naar een aantrekkelijk en goed cultureel klimaat met aandacht voor voldoende en betaalbare oefenruimtes en werkruimtes voor de kunst- en cultuursector. Dit om de kunst en cultuur in Wageningen te kunnen laten ontwikkelen en floreren. Er is behoefte aan een soort van broedplaats en/of meer oefenruimtes. We hebben in Wageningen op dit moment geen cultureel centrum meer, en ook geen middelen om dat nu op te zetten. Daarom zetten we in op het zo goed mogelijk benutten van bestaande gebouwen. We maken gebruik van de bestaande (culturele)infrastructuur. We stimuleren het delen en het gebruik maken van elkaars voorzieningen en ruimten onderling. Daarnaast zien wij kansen om ruimtegebruik te optimaliseren in samenwerking met partijen zowel binnen als buiten de culturele sector. Naar de toekomst toe gaan we werken aan een eventuele broedplaats en/of oefenruimtes. We stellen de komende jaren voor onderzoek en advies middelen beschikbaar.

Hoe gaan we dat doen?

Ruimtebank

Naar aanleiding van signalen over vragen naar beschikbare werk- en atelierruimte, repetitie- en oefenruimtes van verenigingen, makers en kunst- en cultuurinstellingen, hebben we in 2019 de Wageningse Uitdaging de opdracht gegeven voor een inventarisatie van het beschikbare aanbod van ruimtes. Uit deze inventarisatie Wageningen zoekt Ruimte (2020) wordt bevestigd dat er behoefte is aan een systeem om een ruimte of ruimtevraag op een eenvoudige wijze te matchen. Daarnaast om vraag en aanbod van ruimtes op een of ander wijze kenbaar te maken. De Wageningse Uitdaging heeft op basis hiervan een voorstel gedaan om ruimte behoefte en vragen te koppelen aan het beschikbare aanbod door middel van een digitale ruimtebank. Op basis van de inventarisatie en het voorstel willen we gericht inzicht hebben op de werking van vraag en aanbod via een ruimtebank. We stellen middelen beschikbaar voor een pilot om tot een passende invulling en methodiek te komen.

Ruimten ontsluiten

Wij voorzien dat in Wageningen meer ruimtes van verenigingen of stichtingen zijn, die ontsloten en gebruikt kunnen worden wanneer er bijvoorbeeld geïnvesteerd wordt in kleine aanpassingen voor kunst- en cultuuractiviteiten. In het veld is behoefte aan vaste locaties. We hebben allereerst voor naschoolse activiteiten als doel om zoveel mogelijk schoolgebouwen geschikt te (laten) maken voor multifunctioneel gebruik door de aanpassing van ruimtes. De verwachting is dat deze aanpassing het gebruik van de schoolgebouwen buiten de reguliere onderwijstijd zal stimuleren en dit de behoefte van huisvesting van diverse kunst- en cultuuractiviteiten voorziet. Dit zal de komende periode verder moeten worden uitgewerkt onder andere in relatie tot het economische en juridische eigendom. Ten tweede wordt een deel van het budget beschikbaar gesteld voor aanpassingen van locaties en ruimtes van voor culturele activiteiten in het algemeen van niet-winstbeogende verenigingen en organisaties.

Oefenruimten of broedplaats

In de bijeenkomsten over het cultuuractieplan is de behoefte en wens benoemd voor oefenruimtes of het ontwikkelen van een broedplaats. Deze behoefte en wens gaat over een fysieke maakplaats. Een maakplaats die geschikt is om samen te werken, te experimenteren en een plek waar (nieuwe) initiatieven ontwikkeld kunnen worden. We hebben hier geen middelen voor beschikbaar, maar we willen deze functie in de toekomst mogelijk maken uit de opbrengsten van de verkoop van het gebouw 't Venster.* De tussentijd gebruiken we om een plan te ontwikkelen en onderzoeken we de mogelijkheden om oefenruimtes of een broedplaats te realiseren. Naar aanleiding van de motie (2M4/ 19.0201416) uit 2019 en de raadsinformatiebrief over de voortgang uitvoering van het cultuuractieplan in 2020 (20.0101913) gaat dit onderzoek over welke rol de gemeente inneemt rond het met ruimte faciliteren van maatschappelijke- en culturele groeperingen die als essentieel voor de Wageningse samenleving worden gezien. We hebben middelen voor dit onderzoek beschikbaar gesteld en voeren dit samen met vastgoed uit. De uitkomsten uit het onderzoek zullen inzicht geven in de haalbaarheid, wat de rol van de gemeente is, wie dit plan gaat uitwerken en wat een mogelijke gemeentelijke bijdrage kan zijn aan de exploitatie van een toekomstige broedplaats of oefenruimtes. We willen de uitwerking en keuze, oefenruimtes of broedplaats, hiervan in de toekomst bij het veld beleggen. We dragen zorg dat we dit onderzoek in 2021 realiseren.

Wat gaat dat kosten?

Ruimtegebruik	2021	2022	2023	2024
Pilot ruimtebank	10.000	10.000	10.000	10.000
Ruimten ontsluiten	15.000	20.000	20.000	20.000
Broedplaats of oefenruimten ontwikkeling*		13.500	25.000	25.000
Totaal	25.000	43.500	55.000	55.000

* In 2019 is een budget van 65.000 euro van cultuur naar vastgoed overgeheveld, met als doel het te kort in de energiekosten aan te vullen van het gebouw 't Venster. Deze dekking is structureel zolang het object (pand) eigendom is van de gemeente. Na verkoop mogelijk in het jaar 2024 wordt bekeken of dit vrijgekomen budget terugstroomt naar cultuur. Deze middelen kunnen dan ingezet worden voor het thema ruimtegebruik voor het ontwikkelen van een broedplaats of oefenruimten.

Thema 4: Samenwerking

Samenwerking maakt het mogelijk om verbanden te leggen, beleid af te stemmen en visie en plannen te ontwikkelen. Daarom willen we meer inzetten op samenwerking, zowel binnen Wageningen als er-buiten: samen sta je sterker en kun je gebruik maken van elkaars kennis en netwerk. Dit doen we op lokaal niveau, maar ook op regionaal, provinciaal en landelijke niveau. Daarnaast willen we ook samenwerking initiëren tussen gesubsidieerde en niet gesubsidieerde instellingen en inzetten op kansen om grote subsidies voor projecten binnen te halen. Het uitgangspunt is inzetten op samenwerking daar waar meerwaarde is. Denk hierbij ook aan het stedelijke cultuurprofiel Ede-Wageningen, waar samenwerkingsmogelijkheden met omliggende regio's en samenwerking op de incidentele herstelgelden van de provincie binnen en buiten de Foodvalley worden verkend en uitgewerkt. Kortom samenwerking is van belang om informatie, kennis en netwerken te delen en deze actief in te zetten in en voor Wageningen.

Wat willen we bereiken?

In onze stad willen we kansen bieden aan innovatieve en actieve cultuurmakers om onze cultuursector naar een hoger plan te brengen. Van belang is het stimuleren van een levendige en zichtbare culturele infrastructuur. Initiatieven die gezamenlijk ontstaan, zijn van grote waarde voor het lokale cultuurklimaat. Projecten worden bij voorkeur ontwikkeld met bewoners, instellingen, makers en partijen uit de gemeente, regio en/of bovenregionaal. Samenwerking is een groeiproces waar een gezamenlijke identiteit uit wordt ontwikkeld en zorgt voor binding. Tevens worden de mogelijkheden van samenwerking van het culturele veld met onderscheidende projecten groter, wanneer meer partijen de krachten bundelen en elkaars kracht als vliegwiel inzetten om zichtbaarheid, bewegingsenergie en betrokkenheid voor de cultuur te realiseren. De communicatie en marketing is hierbij van belang. Tot slot ondersteunen we artistieke initiatieven van deze initiatiefnemers en creatievelingen in onze stad, door de makers uit te dagen om zich te koppelen aan innovatieve kennisecosysteem in onze regio.

Hoe gaan we dan doen?**Cultuurontwikkelaar**

De ambitie op het gebied van samenwerking is groot. We zien daar veel potentie en mogelijkheden. Samenwerking is succesvol als partijen zich daar echt voor willen inzetten en synergie willen en kunnen realiseren. Bovenal moeten zij inzien dat samenwerking mogelijkheden biedt om ondernemender te zijn en kansen te pakken om een groter bereik van publiek en geïnteresseerden te realiseren, zowel op lokaal en (boven)regionaalniveau. Van belang is dat eigenbelang niet overheerst. Kortom, we zien kunst en cultuur als middel en als 'doel op zichzelf'. We zien de functie van de cultuurontwikkelaar dan ook als een belangrijke verbinder om samenwerking onderling te activeren en kansen te pakken. Dit vraagt voor de cultuurontwikkelaar om een heldere en concrete opdracht om goed te kunnen sturen op het beoogde resultaat. Wat is realistisch haalbaar en wat kan deze functie bewerkstelligen en stimuleren op het gebied van samenwerking?

De Junushoff en de bblthk zijn gezamenlijk werkgever van de nieuwe cultuurontwikkelaar. In samenwerking geven zij sturing aan de opdracht en spreken de te behalen resultaten af. De cultuurontwikkelaar wordt gehuisvest in de bblthk en kan ook gebruik maken van kantoorfaciliteiten in de Junushoff. De cultuurontwikkelaarsfunctie is in Wageningen gericht op het tot stand brengen van producties en activiteiten.

Specifiek is de wens dat er met de functie wordt ingezet op:

- De cultuurontwikkelaar is initiator, aanjager en begeleider van (twee)jaarlijkse projecten waarin culturele activiteiten voor diverse doelgroepen worden ontplooid waarbij Wageningse makers worden uitgedaagd en geïnspireerd om samen te werken. De ontwikkelaar gaat hierbij actief op zoek naar nieuwe culturele initiatieven en (jong) talent en naar verbinding met Wageningse wetenschap en studenten
- De cultuurontwikkelaar initieert en begeleidt een keer in de vier jaar één grote productie waarin een lokaal verhaal centraal staat. Daarnaast een keer in de twee jaar een (thema)project voor een specifieke doelgroep (zie thema cultuur is van en voor iedereen). Een belangrijke rol hierbij is dat de cultuurontwikkelaar kennis en ervaring heeft met het aanvragen van subsidies bij publieke en private fondsen, actief fondsen kan benaderen en aanschrijven en zorgt dat landelijke en provinciale fondsen door middel van subsidies en donaties Wageningse projecten ondersteunen. Op deze wijze kunnen extra middelen worden gegenereerd voor de Wageningse cultuur.
- De cultuurontwikkelaar zien wij als verbinder van culturele activiteiten in relatie tot diverse Wageningse doelgroepen en wijken. Het is een sparringpartner voor het culturele veld en heeft een belangrijke netwerkfunctie om de afstemming en samenwerking in de regio en met regio's af te stemmen en te optimaliseren.
- De cultuurontwikkelaar creëert een onlinecultuurnetwerk/ontmoetingsplaats, waar:
 - o Makers met elkaar in contact kunnen komen, oproepen kunnen doen en verbindingen met elkaar kunnen leggen (community);
 - o Kennis wordt gedeeld over initiatieven, projecten, kansen, fondsen en subsidiemogelijkheden;
 - o De cultuurontwikkelaar adviseert, geeft tips en zorgt dat informatie over lokaal, regionaal en landelijke subsidiemogelijkheden voor de Wageningse makers wordt ontsloten, maar ondersteunt en ontzorgt alleen bij de subsidieaanvragen en de verantwoording van de grote projecten die onder deze functie vallen;
 - o De cultuurontwikkelaar werkt nauw samen met de nieuw aan te stellen naschoolse cultuurcoördinator en de bestaande coördinator binnenschoolse cultuureducatie aan samenhang en afstemming.
 - o Promotie coördineren en stimuleren van de culturele jaaragenda, waarin alle (twee)jaarlijkse culturele events terugkeren en aangevuld worden met eenmalige events, zodat alles dat op cultuurgebied in Wageningen te beleven is in het collectieve geheugen van de inwoners komt.

Cultuurbureau

Op dit moment kent Wageningen alleen de coördinatorfunctie voor de uitvoering van het binnenschoolse Kunstmenu. Dit betreft het keuzemenu voor de binnenschoolse cultuureducatie voor de basisscholen. Daarnaast beogen we in 2021 van start te gaan met de naschoolse cultuuraanbod en de cultuurontwikkelaarsfunctie. Wij denken dat tussen deze drie functies veel synergie en dwarsverbanden te maken zijn en een versterking kan zijn voor een levendige kunst- en cultuursector in Wageningen. Gezien de kennis en informatie waarover de coördinatoren en cultuurontwikkelaar gezamenlijk beschikken, ligt het voor de hand om deze functies onder te brengen in een cultuurbureau. Uitgangspunt is dat het cultuurbureau werkt als een schakel in het brede Wageningse cultuurnetwerk. Omdat de bblthk als een spin in het web in de Wageningse samenleving geworteld is, wordt het instituut de uitvalsbasis voor dit bureau. Daarnaast is het de plek dat inzet op en bijdraagt aan een actieve bijdrage aan cultuur, educatie, zelfontwikkeling en maatschappelijke participatie van de inwoners van Wageningen.

Subsidies

De cultuursector is een hybride sector. Er is sprake van aanbod door de overheid, markt en maatschappelijke organisaties (verenigingen en stichtingen) en er is divers 'ongeorganiseerd' aanbod. Cultuur heeft dan ook verschillende bronnen van inkomsten. Je kunt denken aan kaartverkoop, lidmaatschap, sponsoring of subsidie. Hoe brengen we de werelden van de gesubsidieerde instellingen en makers met die van de gemeente zo samen dat die door beide partijen als nuttig wordt ervaren? In de bijeenkomsten is de behoefte en wens uitgesproken dat de subsidiecriteria moeten inzetten op samenwerking in plaats van individuele activiteiten. De komende jaren wil Wageningen inzetten op de herijking van de subsidie kunst en cultuur. Het doel hiervan is het realiseren van een optimale aansluiting om bij te dragen aan de beoogde beleidsdoelstellingen en thema's. De huidige tijd vraagt om een andere wijze van benaderen van een subsidierelatie en het verstrekken van subsidies. We gaan de bestaande systematiek aanvragen verbeteren. We willen kijken of we de Subsidieregeling Cultuur gemeente Wageningen, op een eenvoudiger wijze kunnen gaan verdelen en hoe het creatieve veld zelf een rol kan spelen bij de verdeling. Daarnaast stellen we een extra programmabudget beschikbaar om naar aanleiding van de coronacrisis nieuwe initiatieven te kunnen honoreren en die te kunnen matchen met provinciale, landelijke en Europese subsidies. Deze zijn bijvoorbeeld gerelateerd aan de stedelijke cultuurprofielregio thema's food, historie en natuur.

Wat gaat dat kosten?

Samenwerking				
	2021	2022	2023	2024
Werkbudget voor projecten cultuurontwikkelaar	25.000	25.000	25.000	25.000
Programmabudget voor nieuwe initiatieven	40.000	50.000	50.000	50.000
Totaal	65.000	75.000	75.000	75.000

Begroting

Begroting Cultuuractieplan		2021	2022	2023	2024
		€	€	€	€
Cultuureducatie					
Coördinator naschoolse cultuureducatie 1- 0,7 fte		65.000	50.000	50.000	50.000
Werkbudget naschoolse cultuureducatie		25.000	25.000	25.000	25.000
Subsidie gereduceerde kosten lessenreeksen		5.000	15.000	15.000	15.000
Platform promotie		25.000	15.500	8.000	8.000
Netwerkmoment, pilots en evaluatiemomenten			5.000	5.000	5.000
	Totaal	120.000	110.500	103.000	103.000
Cultuur is van en voor iedereen					
Werkbudget specifieke projecten cultuurontwikkelaar		20.000	25.000	25.000	25.000
	Totaal	20.000	25.000	25.000	25.000
Ruimtegebruik					
Pilot ruimtebank		10.000	10.000	10.000	10.000
Ruimten ontsluiten		15.000	20.000	20.000	20.000
Culturele oefenruimten en/of broedplaats ontwikkeling			13.500	25.000	25.000
	Totaal	25.000	43.500	55.000	55.000
Samenwerken					
Werkbudget cultuurontwikkelaar projecten		25.000	25.000	25.000	25.000
Programmabudget nieuwe initiatieven en matching		40.000	50.000	50.000	50.000
	Totaal	65.000	75.000	75.000	75.000